

KOMPOSZTÁLÁSI TANÁCSADÓ ALSÓÖRSÉRT KÖZALAPÍTVÁNY

„AZ ÉLHETŐBB KÖRNYEZET BIZTOSÍTÁSA ALSÓÖRSÖN”

KEOP-6.2.0/A/09-2010-0064

A projekt az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap
támogatásával valósul meg.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
UWFt infóvonal: 06 40 638 638
nfi@neh.hu • www.nfi.hu

A háztartási hulladék mennyiségének csökkentéséhez az egyik legeredményesebb módszer a komposztálás.

A kertből, konyhából kikerülő szerves anyagok zöme hazánkban még többnyire a kukákban végzi.

Magyarországon egy évben fejenként kb. 300-350 kg hulladékot termelünk ennek 35 %-át teszi ki az úgynevezett biológiai hulladék. Ez fejenként évente mintegy 100 kg-t, de országos szinten több mint 1 millió tonnát jelent, aminek kevesebb, mint 10 %-át hasznosítjuk.

Törvényi szabályozás

A komposztálás hulladékcsökkentésben játszott szerepét az Európai Unió is felismerte. A 2001. január 1-jén hatályba lépett magyar Hulladékgazdálkodási Törvény előírja, hogy 2006. július 16-ig a hulladéklerakókba kerülő települési hulladék, biológiailag lebontható hányadát az 1995-ben képződött mennyiség 75 tömeg%-ára, 2009. július 16-ig 50 tömeg%-ára, 2016. július 16-ig 35 tömeg%-ára kell csökkenteni.

Mi szükséges a komposztáláshoz?

A komposztálás nem ördögösség! Mindazonáltal szükség van:

- elhatározásra és környezettudatos szemléletre,
- segítségre és gyakorlati tanácsra,
- komposztálható nyersanyagokra (biohulladéokra),
- megfelelő komposztládára és kerti eszközökre, valamint
- megfelelő komposztálóhelyre.

Miért komposztáljak?

- Szeretném **csökkenteni a hulladék mennyiségét,**
- Szeretném **a kerti és konyhai hulladékokat visszajuttatni a természetbe,**
- Szeretném, hogy a kertemben **termékenyebb** legyen a **talaj,** több és **egészségesebb növényem** teremjen.
- Szeretnék **költségeket megtakarítani,**
- Nem égetem el az avart és a kerti hulladékot, így csökkentem a légszennyezést. Ezzel is hozzájárulok a környezet és a **természet védelméhez.**

Melyek a komposztálható nyersanyagok?

A szerves eredetű anyagok és hulladékok szinte kivétel nélkül komposztálhatók.

Melyek ezek?

- Konyhai hulladékok: gyümölcs, zöldség, krumpli, tojáshéj, kávézacc, tea-filter tartalma, elhervadt, vágott virág, elszáradt cserepes növények (cserép nélkül) stb.
- Kerti hulladékok: elnyílt virágok, lehullott gyümölcs- és zöldség, ágak, gallyak, lombok, fűnyesedék, kerti gaz
- Egyéb hulladék: kezeletlen fa, papír (nem színes), karton, haj és köröm.

Mit nem szabad a komposztba dobni?

- Főtt ételmaradékot (főként húst és halat, mártásokat és levesmaradékokat), kenyeret és csontokat
- Hamut (vagy csak nagyon kis mennyiségben)
- Üveget, fémet és műanyagot (idegen anyagot)
- Színes újságot
- Pelenkát, porzsák tartalmát (nehézfémet köt meg)
- Fáradt olajat, vegyszereket, festéket, elemet, növényvédő szert, gyertya maradékot (semmilyen veszélyes anyagot!)
- Fertőző, beteg növényeket

Mire kell odafigyelnem a komposztálás folyamán?

I. A komposztáló edény helyének kiválasztására

- A komposztáló edényt félárnyékos, védett, jól megközelíthető helyre tegye
- Ha megteheti, ne a ház északi oldalát válassza
- Lehetőség szerint egy fa vagy bokor árnyékába helyezze
- Hagyjon a kerítéstől 0,5 – 1 m távolságot
- Egyenes talajra állítsa, ne legyen mélyedés, ahol összegyűlhet a víz
- Elegendő helye legyen a komposztáló edényzet mellett az átforgatáshoz, ill. a szerves anyagok gyűjtéséhez
- Legyen a közelben csap vagy esővíztároló hordó, hogy szükség esetén nedvesíthesse a komposztot

II. A megfelelő kiindulási anyagokra (C:N, vagyis szén-nitrogén arány)

A lebontáshoz a mikroorganizmusoknak **megfelelő tápanyagokra** van szükségük **megfelelő arányban!**

Ezért a C:N aránya 25:1 legyen.

Az ún. **barna hulladékban** (faág, gally, szalma, avar, fűrészpor stb.) **sok szén van.** Ezzel szemben **a zöld, friss hulladékokban több a nitrogén** és kevesebb a szén.

III. Ügyeljen a szerkezetességre (struktúrára)

A konyhai hulladékokhoz és fűnyiradékhoz mindig jó struktúrájú ún. **vázanyagokat**, pl. gallyakat, forgácsot kell **hozzákeverni!**

IV. Ügyeljen a megfelelő nedvességtartalomra

Az érési folyamat szempontjából meghatározó szerepet tölt be a nedvességtartalom is. Ha túl száraz a komposzt halom az gátolja a mikroorganizmusok aktivitását, ha túl nedves, rothadási folyamatok indulhatnak el.

Akkor ideális a nedvességtartalom, ha olyan a halom állaga, **mint egy nedves szivacs: nem száraz, de nem is csöpög.**

V. A homogenitásra

Ahhoz, hogy a folyamatok gyorsabban végbemenjenek, szükséges, hogy a kiindulási anyagoknak közel azonos méretük legyen. A legkedvezőbb, ha a nyersanyagokat kb. 2,5-5 cm-es nagyságúra **vágja/aprítja fel.**

VI. Figyeljen a komposzt halomba rakására

Célszerű a talajra először egy kb. 10 cm vastag **fakéreg**, szalma vagy gallyakból álló réteget rakni, ez biztosítja majd az alsóbb rétegek átszellőzését. Erre az alsó rétegre váltakozva kell konyhai és kerti hulladékokat tenni.

Felváltva rétegezzük az aprított, zöld és barna anyagokat 15-20 cm vastag rétegekben ezt megszórhatjuk mészporral, tehetünk hozzá szerves trágyát, kerti földet és korábbi, kész komposztot, ezek is segítik a beindulást és megkötik kellemetlen szagokat. Minden réteget öntözzünk be kissé, hogy éppen nedves legyen.

A finom anyagokat a durva szerkezetűvel, a nedveset a szárazzal, a zöldet a barnával kell keverni!

VII. Forgassa át a komposztot!

Az anyagok bomlása és átalakulása következtében a komposzt térfogata csökken, összetömörödik, a komposzt belsejéből kiszorulhat a levegő, kedvező feltételt teremtve a rothadási folyamatoknak, ezért legalább egyszer, de a 9-12 hónap alatt **legalább 2-3-szor** ajánlatos átforgatni. Fontos, hogy az első átforgatás után már nem szabad friss anyagot a komposzthoz adni!

Az átforgatás az alábbi előnyökkel jár:

- Az érett és még éretlen részek összekeverednek,
- A külső rész általában kiszáradt részei belülré kerülnek, ahol gyorsabban korhadni kezdenek.

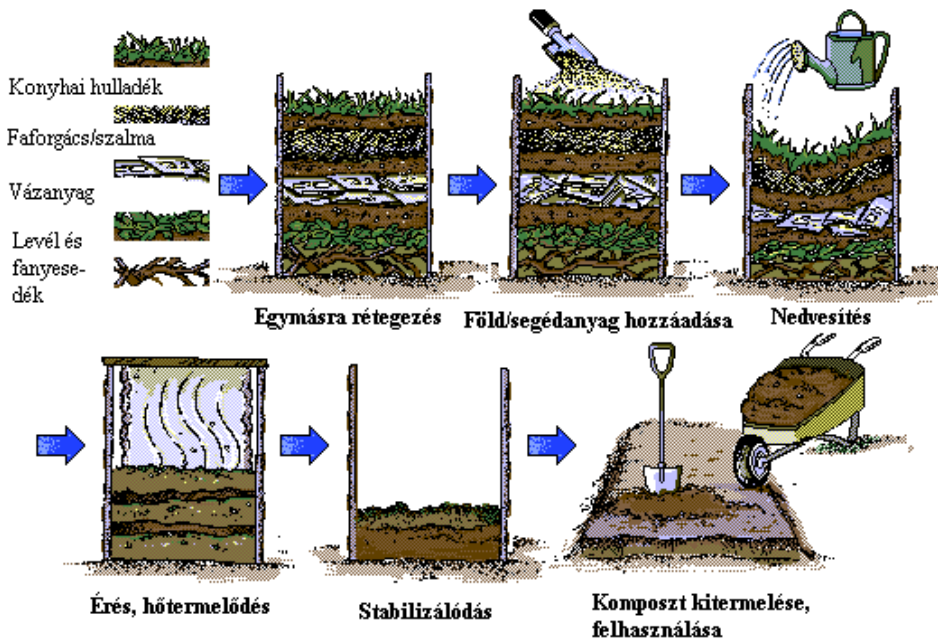
A komposztáló gondozása

A jó minőségű komposzt előállítása érdekében néhány egyszerű dologra kell odafigyelni, és csak néhány feladatot, rutinellenőrzést kell elvégezni.

Melyek a feladatok?

- Körültekintően válogassa ki a komposztálható nyersanyagokat
- Jól aprítsa fel a nyersanyagokat!
- A nedves, zöld hulladékokat alaposan keverje össze a száraz, „barna” hulladékokkal
- Tartsa nedvesen a komposztot!
- A kész komposztot rostálja át!

Mit kell tennie a rutinellenőrzés során?

- **Forgassa át a komposztot!**
- **Ellenőrizze a nedvességet!**
- Győződjön meg, hogy a **komposzt felmelegedett-e!**
- **Szagolja meg** a komposztot! (nem szabad, hogy rothadt szaga legyen)

Vezessen komposztáló naplót! Jegyezze föl, hogy:

- mikor rakta össze a komposztot?
- milyen nyersanyagokat használt, milyen arányban?
- mikor forgatta át?
- kellett-e nedvesítenie (milyen volt az időjárás)?

Hol használhatja fel a komposztot?

A fák, bokrok és a veteményeskert ágyásaiban, a balkonládákban, szobanövények cserepeiben.

Nem mindegy azonban, hogy milyen komposztot használ fel!

Kb. 3 hónap alatt **friss komposzt** keletkezik. Kb. 12 hónapot kell várni ahhoz, hogy **érett** komposztot kapjon.

Az **érzékenyebb növények** (zöldségfélék, szobanövények stb.) földjébe mindig **kész komposztot** tegyen!

Felhasználás előtt rostálja át a komposztot.

A kész komposztot tavasszal vagy őszele dolgozza be a kerti földbe. 10 m²-nyi területre 5-10 l komposztot szórjon és kb. 2 mm-es vastagságú komposztréteget terítsen ki.

Szobanövényekhez, kerti virágládákhoz 2:1 arányban keverje más talajjal attól függően, mennyire tápanyagdús földet igényel a növény.

Honnan tudhatja, hogy érett-e a komposzt?

Érzékszervei segítségével könnyen megállapítható, hogy a komposzt:

- szerkezete laza, morzsalékos-e,
- sötét (barnás-fekete) színű-e,
- friss, erdőtalajra emlékeztet-e az illata,
- földszerű-e.

Hogy biztos legyen a dolgában, a használat előtt végezzen el egy **zsázsa-tesztet**.

Sok sikert a komposztáláshoz!

További információ:

Alsóörsért Közalapítvány

8226 Alsóörs Ady E. u. 7.

Tel. 87/575-056

E-mail: temusz@alsoors.hu

J E G Y Z E T E K

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

